YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

11 päivänä joulukuuta 2007 *

Asiassa C-161/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Krajský soud v Ostravě (Tšekin tasavalta) on esittänyt 10.3.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 24.3.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Skoma-Lux sro

vastaan

Celní ředitelství Olomouc,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts ja A. Tizzano sekä tuomarit R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, P. Lindh, J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari), T. von Danwitz ja A. Arabadjiev,

* Oikeudenkäyntikieli: tšekki.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: hallintovirkamies J. Swedenborg,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.6.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Skoma-Lux sro, edustajanaan advokát P. Ritter,

– Tšekin hallitus, asiamiehenään T. Boček,

– Viron hallitus, asiamiehenään L. Uibo,

– Latvian hallitus, asiamiehinään K. Bārdiņa ja R. Kaskina,

– Puolan hallitus, asiamiehinään E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko ja M. Kamejsza,

– Slovakian hallitus, asiamiehenään J. Čorba,

– Ruotsin hallitus, asiamiehinään A. Kruse ja A. Falk,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään J. Hottiaux, M. Šimerdová ja P. Aalto,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.9.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EUVL 2003, L 236, s. 33; jäljempänä liittymisehdoista tehty asiakirja), jonka nojalla Tšekin tasavallasta tuli Euroopan unionin jäsenvaltio 1.5.2004 lukien, 58 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Skoma-Lux sro (jäljempänä Skoma-Lux) ja Celní ředitelství Olomouc (Olomoucin tullihallinto, jäljempänä tullihallinto) ja jossa on kysymys sakosta, joka Skoma-Luxille määrättiin tullirikko-

muksista, joihin sen väitettiin syyllistyneen maaliskuun 2004 ja toukokuun 2004 välisenä aikana, siltä osin kuin tullihallinto ei voinut vedota Skoma-Luxia vastaan sellaiseen yhteisön lainsäädäntöön, jota ei ollut vielä julkaistu tšekin kielellä Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

Liittymisehdoista tehty asiakirja

3 Liittymisehdoista tehty asiakirja on erottamaton osa sopimusta Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan välillä Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin (EUVL 2003, L 236, s. 17), ja siinä vahvistetaan hyväksymisehdot sekä tämän liittymisen myötä niihin sopimuksiin tehtävät mukautukset, joihin Euroopan unioni perustuu.

4 Liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 2 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Alkuperäisten sopimusten määräykset sekä toimielinten ja Euroopan keskuspankin ennen liittymistä antamien säädösten säännökset ja määräykset sitovat uusia jäsenvaltioita liittymispäivästä alkaen, ja niitä sovelletaan näissä valtioissa kyseisissä sopimuksissa ja tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin."

5 Kyseisen asiakirjan 58 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Toimielinten ja Euroopan keskuspankin ennen liittymistä antamien säädösten tekstit, jotka neuvosto tai komissio taikka Euroopan keskuspankki on laatinut latvian, liettuan, maltan, puolan, slovakin, sloveenin, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ovat liittymispäivästä alkaen todistusvoimaiset samoin edellytyksin kuin yhdellätoista nykyisellä kielellä laaditut tekstit. Ne julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, jos nykyisillä kielillä laaditut tekstitkin on julkaistu siinä."

Asetus N:o 1

6 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä 15.4.1958 annetun neuvoston asetuksen N:o 1 (EYVL 1958, 17, s. 385), sellaisena kuin se on muutettuna liittymisehdoista tehdyllä asiakirjalla, 1 artiklassa säädetään, että unionin viralliset kielet ovat

"englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kieli".

7 Kyseisen asetuksen 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Asetukset ja muut yleisesti sovellettavat säädökset laaditaan kahdellakymmenellä virallisella kielellä."

8 Kyseisen asetuksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Euroopan unionin virallinen lehti julkaistaan kahdellakymmenellä virallisella kielellä."

9 Saman asetuksen 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Kun on kyse sellaisesta jäsenvaltiosta, jossa on useampia virallisia kieliä, käytettävä kieli määräytyy kyseisen valtion pyynnöstä kyseisen valtion lainsäädännön yleisten sääntöjen perusteella."

10 Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1) 199 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tavaranhaltijan tai tämän edustajan allekirjoittaman ilmoituksen tekeminen tullitoimipaikkaan merkitsee voimassa olevien säännösten mukaista sitoutumista vastuuseen

– ilmoituksessa olevien tietojen oikeellisuudesta,

– liiteasiakirjojen todistusvoimaisuudesta

ja

– kyseisten tavaroiden asettamisesta aiottuun menettelyyn seuraavien velvoitteiden täyttämisestä,

sanotun kuitenkaan rajoittamatta rangaistussäännösten mahdollista soveltamista."

Kansallinen lainsäädäntö

11 Lain nro 13/1993 (jäljempänä tullilaki) 293 §:n 1 momentin d kohdassa säädetään seuraavaa:

"Joka aikaansaa sen, että tavarat asetetaan johonkin menettelyyn epäaitojen, muutettujen tai väärennettyjen asiakirjojen tai virheellisten tai väärien tietojen perusteella, syyllistyy tullisäännöksien rikkomiseen."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

12 Skoma-Lux on viinin maahantuoja ja myyjä. Olomoucin tullivirasto määräsi sille 30.9.2004 sakon tullilainsäädännön rikkomisesta, johon se katsoi Skoma-Luxin

syyllistyneen toistuvasti 11.3., 22.3., 23.3., 6.4., 15.4., 18.5. ja 20.5.2004. Tullihallinnon vahvistettua sakon 10.1.2005 tekemällään päätöksellä Skoma-Lux nosti 16.3.2005 tästä päätöksestä kumoamiskanteen Krajský soud v Ostravěssa (alueellinen tuomioistuin).

13 Skoma-Luxin väitetään syyllistyneen tullirikkomukseen esittämällä virheellisiä tietoja Kagor VK -punaviinin tariffiluokittelun osalta. Tullihallinto katsoo, että paitsi että kyseinen yhtiö on rikkonut tiettyjä tullilain säännöksiä, sellaisena kuin laki oli voimassa ennen Tšekin tasavallan liittymistä Euroopan unioniin, se on myös syyllistynyt saman lain 293 §:n 1 momentin d kohdassa tarkoitettuun tullirikkomukseen, kun se oli toiminut vastoin asetuksen N:o 2454/93 199 artiklan 1 kohtaa.

14 Skoma-Lux perustaa kumoamiskanteensa osin siihen, että yhteisön asetusta ei sovelleta rikkomuksiin, joista sitä syytetään, ei myöskään niihin, jotka on tehty sen jälkeen, kun Tšekin tasavalta oli liittynyt unioniin, koska tulliviranomaisten soveltamia yhteisön oikeussääntöjä ei ollut julkaistu tšekin kielellä riidanalaisten tekojen tekoajankohtana.

15 Tullihallinto toteaa, että Tšekin valtiovarainministeriö oli julkaissut asian kannalta merkitykselliset tullisäännökset ja -määräykset sähköisessä muodossa, että Skoma-Lux saattoi saada nämä säännökset ja määräykset tietoonsa tullin toimipaikoissa ja että kyseinen yhtiö, joka oli toiminut jo pitkään kansainvälisessä kaupassa, tunsi asian kannalta merkitykselliset yhteisön oikeussäännöt.

16 Tässä tilanteessa Krajský soud v Ostravě on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko liittymisehdoista tehdyn asiakirjan, jonka perusteella Tšekin tasavallasta tuli Euroopan unionin jäsenvaltio 1.5.2004, 58 artiklaa tulkittava siten, että jäsenvaltio voi soveltaa yksityisiin asetusta, jota sitä sovellettaessa ei vielä ollut asianmukaisesti julkaistu kyseisen jäsenvaltion kielellä Euroopan unionin virallisessa lehdessä?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko se, että kyseistä asetusta ei voida soveltaa yksityisiin, EY 234 artiklassa tarkoitettu yhteisön säädöksen tulkintaa tai pätevyyttä koskeva kysymys?

3) Jos yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että ennakkoratkaisukysymys koskee yhteisön säädöksen pätevyyttä asiassa 314/85, Foto-Frost, 2.10.1987 annetussa tuomiossa (Kok. 1987, s. 4199, Kok. Ep. IX, s. 235) tarkoitetulla tavalla, onko asetus N:o 2454/93 pätemätön suhteessa kantajaan ja siihen oikeusriitaan, joka sillä on Tšekin tulliviranomaisten kanssa, sillä perusteella, että kyseistä asetusta ei ole julkaistu asianmukaisesti Euroopan unionin virallisessa lehdessä liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 58 artiklan mukaisesti?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

17 Kansallinen tuomioistuin haluaa ensimmäisellä kysymyksellään selvittää, voidaanko liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 58 artiklan perusteella jossakin jäsenvaltiossa

vedota yksityisiä vastaan sellaisen yhteisön asetuksen säännöksiin, jota ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä tämän valtion kielellä, kun tämä kieli on unionin virallinen kieli.

18 Kansallinen tuomioistuin toteaa, että yhteisöjen tuomioistuin on jo asiassa 160/84, Oryzomyli Kavallas ym., 15.5.1986 antamassaan tuomiossa (Kok. 1986, s. 1633, 11–21 kohta) tarkastellut kysymystä siitä, onko se, että yhteisön säädöstä ei ole riittävällä tavalla julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, perusteena sille, että kyseiseen lainsäädäntöön ei voida vedota yksityisiä vastaan. Yhteisöjen tuomioistuin otti tässä tuomiossa huomioon sen, että kysymyksessä olevilla yksityisillä ei ollut mahdollisuutta saada tietoa lainsäädännöstä, johon heitä vastaan vedottiin.

19 Siltä osin kuin kysymys on pääasiasta, kansallinen tuomioistuin katsoo, että enemmistö niistä, joita asia koskee, saa tietoja oikeussäännöistä sähköisessä muodossa ja että näin ollen se, että yhteisön lainsäädäntöä ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ei merkitse, että se ei olisi saatavilla. Euroopan unioni on julkaissut väliaikaisia tai väliaikaisesti tarkastettuja kieliversioita internetissä, ja on varsin tavallista tehdä yhteisön oikeutta koskevia hakuja toimielinten välisen Euroopan unionin oikeuden online-hakupalvelun (EUR-Lex) kaltaisista tietokannoista.

20 Tässä yhteydessä saattaa olla asianmukaista todeta, että sellaisen yhteisön lainsäädännön sovellettavuus, jota ei ole julkaistu kysymyksessä olevalla kielellä, on ratkaistava tapauskohtaisesti, kun on tutkittu, onko yksityisellä ollut tosiasiallinen mahdollisuus saada tietoonsa kysymyksessä olevan asiakirjan sisältö. Pääasiassa käsiteltävänä olevan kaltaisessa asiassa kantajayhtiön on täytynyt olla tietoinen lainsäädännöstä, koska se toimii kansainvälisessä kontekstissa ja koska maahantuotujen tavaroiden virheetöntä ilmoittamista koskeva velvoite on kaikissa jäsenvaltioissa tunnetun tullisäännön mukainen.

21 Kansallinen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että oikeusvarmuuden periaate ja kansalaisten yhdenvertaisuuden periaate taataan muun muassa muodollisella vaatimuksella siitä, että säännöstö julkaistaan asianmukaisesti adressaatin virallisella kielellä (ks. asia C-209/96, Yhdistynyt kuningaskunta v. komissio, tuomio 1.10.1998, Kok. 1998, s. I-5655, 35 kohta ja asia C-108/01, Consorzio del Prosciutto di Parma ja Salumificio S. Rita, tuomio 20.5.2003, Kok. 2003, s. I-5121, 89 kohta). Useiden, toisistaan poikkeavien epävirallisten käännösten samanaikainen olemassaolo korostaa oikeudellista epävarmuutta.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

22 Skoma-Lux katsoo, että asetukseen N:o 2454/93 ei voida vedota sitä vastaan, koska asetusta ei ollut käännetty tšekin kielelle. Se kiistää lisäksi väitteen, jonka mukaan sen olisi kansainvälisen liiketoimintansa perusteella pitänyt olla tietoinen tämän lainsäädännön olemassaolosta.

23 Skoma-Lux katsoo, että se ei ennen yhteisön lainsäädännön kääntämistä tšekin kielelle voinut olla tietoinen siitä, mitä lakia tarkkaan ottaen sovelletaan, koska tullilaki poikkesi pääasian kohteena olevan viinin luokittelun osalta yhteisön tullikoodeksista. Se väittää tältä osin, että asetuksessa N:o 2454/93 säädetty uusi luokittelu otettiin käyttöön pyynnöstä, jonka se oli esittänyt ollessaan yhteyksissä komissioon ja että näin ollen sitä ei voida arvostella siitä, että se olisi tahallaan jättänyt tämän asetuksen huomiotta.

24 Tšekin, Latvian ja Ruotsin hallitukset katsovat, että EY 254 artiklan mukaan, kun se luetaan yhdessä liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 2 ja 58 artiklan kanssa, yksi edellytyksistä sille, että yhteisön oikeuteen voidaan asianomaisessa jäsenvaltiossa vedota yksityisiä vastaan, on sen asianmukainen julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä kyseisen valtion kielellä.

25 Ne vetoavat erityisesti kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kiellon, yhdenvertaisuusperiaatteen ja oikeusvarmuuden periaatteen noudattamiseen.

26 Kyseiset hallitukset katsovat lisäksi, että käännösten sähköiset versiot, jotka edeltävät Euroopan unionin virallisen lehden julkaisemista sähköisessä muodossa, eivät tarjoa riittävää oikeusvarmuutta.

27 Viron hallitus katsoo, että EY 254 artiklasta seuraa, että yhteisön johdetun oikeuden julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä uusien jäsenvaltioiden virallisilla kielillä on siitä lähtien, kun viimeksi mainitut liittyvät unioniin, unionin velvoite, ja että tämänkaltaisen julkaisemisen puuttuminen merkitsee kyseisen velvoitteen rikkomista.

28 Koska oikeusvarmuuden periaate edellyttää vain sitä, että jäsenvaltion kansalaiset voivat saada selville tarkasti, minkälaajuisia velvoitteita heille asetetaan lainsäädännössä, on kuitenkin otettava huomioon mahdollisuus saada tietoja säädöksistä internetin välityksellä. Näin on niiden osalta, jotka käyttävät internetiä ja jotka ovat tietoisia valtionsa Euroopan unioniin liittymisen vuoksi oikeusjärjestykseen tehtävistä muutoksista. Tähän "valveutuneiden kansalaisten" ryhmään kuuluvat ne, jotka Skoma-Luxin tavoin ovat päivittäin tekemisissä yhteisön oikeuden kanssa yritystoimintansa yhteydessä.

29 Puolan hallitus toteaa samankaltaisen tarkastelun jälkeen, että yksityinen jossakin jäsenvaltiossa voi välttyä sellaisen säädöksen säännösten tai määräysten soveltamisen kielteisiltä vaikutuksilta, jota ei ole virallisesti julkaistu jäsenvaltion kielellä, vain jos osoitetaan, että hän ei ole muuta kautta saanut tietoonsa kyseisen säädöksen sisältöä.

30 Komission mukaan yksityisiä vastaan ei voida vedota sellaisen asetuksen säännöksiin, jota ei jonkin jäsenvaltion viranomaisten sitä soveltaessa ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä asianomaisen valtion virallisella kielellä.

31 Se esittää kuitenkin, että otettaisiin huomioon mahdollisuus tutustua säädöksen johonkin toiseen kieliversioon tai säädökseen sähköisessä muodossa. Se muistuttaa, että pääasiassa kysymyksessä oleva tulliasetus julkaistiin tšekin kielellä EUR-Lex-verkkosivuilla 23.11.2003, sitten 30.4.2004 paperiversiona, joka asetettiin nähtäville Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimiston (julkaisutoimisto) tiloissa. Se julkaistiin lopulta samasanaisena Euroopan unionin virallisen lehden erityispainoksessa 27.8.2004.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

32 Liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 2 artiklasta seuraa, että toimielinten ennen liittymistä antamat säädökset sitovat uusia jäsenvaltioita ja niitä sovelletaan näissä valtioissa liittymispäivästä alkaen. Se, voidaanko niihin vedota näiden valtioiden luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä vastaan, riippuu kuitenkin niistä yleisistä edellytyksistä, jotka koskevat yhteisön oikeuden täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa, sellaisina kuin niistä määrätään alkuperäisissä perustamissopimuksissa ja uusien jäsenvaltioiden osalta itse liittymisehdoista tehdyssä asiakirjassa.

33 Itse EY 254 artiklan 2 kohdan sanamuodosta seuraa, että yhteisön asetuksella ei voi olla oikeusvaikutuksia, ellei sitä ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

34 Liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 58 artiklasta ja asetuksen N:o 1 4, 5 ja 8 artiklasta yhdessä seuraa lisäksi, että yhteisön asetuksen asianmukaiseen julkaisemiseen on sellaisen jäsenvaltion osalta, jonka kieli on unionin virallinen kieli, kuuluttava kyseisen säädöksen julkaiseminen kyseisellä kielellä Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

35 Tämän vuoksi näissä olosuhteissa alkuperäisten sopimusten määräykset ja toimielinten sekä Euroopan keskuspankin ennen liittymistä antamat säädökset on pantava uusissa jäsenvaltioissa täytäntöön liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 2 artiklan mukaisesti.

36 Sen lisäksi, että tällaisen tulkinnan legitimiteetti perustuu itse perustamissopimusten sanamuotoon, se on ainoa oikeusvarmuuden ja syrjintäkiellon periaatteiden kanssa yhdenmukainen tulkinta.

37 Asiassa 98/78, Racke, 25.1.1979 annetun tuomion (Kok. 1979, s. 69, Kok. Ep. IV, s. 297) 15 kohdasta seuraa, että pääasiassa kysymyksessä olevan asetuksen kaltaiseen yhteisön toimielimen antamaan säädökseen ei voida jäsenvaltiossa vedota luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vastaan, ennen kuin viimeksi mainitut ovat voineet saada sen tietoonsa Euroopan unionin virallisessa lehdessä suoritetun asianmukaisen julkaisemisen kautta.

38 Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että oikeusvarmuuden vaatimus edellyttää, että yhteisön lainsäädännön perusteella ne, joita asia koskee, voivat saada selville tarkasti, minkälaajuisia heille siinä asetetut velvoitteet ovat, ja tämä voidaan taata vain siten, että kyseinen lainsäädäntö julkaistaan asianmukaisesti adressaatin virallisella kielellä (ks. myös vastaavasti asia C-370/96, Covita, tuomio 26.11.1998, Kok. 1998, s. I-7711, 27 kohta; asia C-228/99, Silos, tuomio 8.11.2001, Kok. 2001, s. I-8401, 15 kohta ja em. asia Consorzio del Prosciutto di Parma ja Salumificio S. Rita, tuomion 95 kohta).

39 Olisi lisäksi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastaista soveltaa yhteisön lainsäädännöstä johtuvia velvoitteita samalla tavalla vanhoissa jäsenvaltioissa, joissa yksityisillä on mahdollisuus saada kyseiset velvoitteet tietoonsa Euroopan unionin virallisesta lehdestä näiden valtioiden kielellä, ja uusissa jäsenvaltioissa, joissa tämä tiedon saanti ei ole ollut mahdollista myöhässä tapahtuvan julkaisemisen johdosta.

40 Näiden perusperiaatteiden noudattaminen ei ole vastoin yhteisön oikeuden tehokkuuden periaatetta, koska viimeksi mainittu periaate ei voi koskea sääntöjä, joihin ei vielä voida vedota yksityisiä vastaan.

41 Vaikka se, että uudet jäsenvaltiot toteuttavat kaikki toimenpiteet, jotka ovat omiaan takaamaan yhteisön oikeuden tehokkuuden niiden sisäisessä oikeusjärjestyksessä, vaikuttaa EY 10 artiklassa määrätyn lojaalin yhteistyön periaatteen mukaiselta, olisi edellä esitetty tarkastelu huomioon ottaen kuitenkin lainvastaista edellyttää niiltä, että ne asettaisivat yksityisille sellaiseen yleisesti sovellettavaan säädökseen sisältyviä velvoitteita, jota ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä näiden valtioiden virallisella kielellä.

42 Sen hyväksyminen, että säädökseen, jota ei ole asianmukaisesti julkaistu, voitaisiin tehokkuusperiaatteen nimissä tällä tavoin vedota, merkitsisi sitä, että yksityiset joutuisivat asianomaisessa jäsenvaltiossa kärsimään haitalliset seuraukset siitä, että yhteisön viranomaiset eivät noudata velvollisuuttaan saattaa heidän käytettäväkseen liittymispäivänä koko yhteisön säännöstöä (acquis communautaire) kaikilla unionin virallisilla kielillä (ks. vastaavasti em. asia Racke, tuomion 16 kohta).

43 Joissakin yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyissä huomautuksissa tosin todetaan, että yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Oryzomyli Kavallas ym.

antamansa tuomion 11–21 kohdassa tarkastellut kysymystä siitä, onko sitä, että yhteisön oikeutta ei ole riittävällä tavalla julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, kaikissa tapauksissa pidettävä perusteena sille, että kyseiseen lainsäädäntöön ei voida vedota yksityisiä vastaan.

44 Tätä tuomiota on kuitenkin tarkasteltava asiayhteydessään ja siten, että otetaan huomioon yhteisöjen tuomioistuimelle esitetty kysymys. Yhteisöjen tuomioistuin on arvioinut vain sitä, oliko erään kreikkalaisen yhtiön mahdotonta saada tietoonsa yhteisön lainsäädäntöä ajankohtana, jolloin Helleenien tasavalta liittyi unioniin. Kysymys tämän lainsäädännön asianmukaisesta julkaisemisesta ei sellaisenaan tullut esiin. Yhteisöjen tuomioistuin tutki ainoastaan, voitiinko Helleenien tasavallan liittymisajankohtana eräälle kreikkalaiselle yhtiölle, joka oli tehnyt yhteisön sääntöjen vastaisesti kansallisille viranomaisille tuontitullien peruuttamista koskevia hakemuksia, kuitenkin myöntää nämä peruutukset, kun otettiin huomioon, miten vaikeata tämän yhtiön, samoin kuin Kreikan viranomaisten, oli hankkia tietoja yhteisön lainsäädännöstä ja soveltaa uusia sääntöjä virheettömästi.

45 Kansallinen tuomioistuin, eräät huomautuksensa esittäneet jäsenvaltiot ja komissio toteavat, että pääasian kantaja oli luonnollisesti tietoinen sovellettavista yhteisön säännöistä, koska se on kansainvälisessä kaupassa toimiva yhtiö, joka väistämättä tuntee tullivelvoitteiden sisällön, toisin sanoen muun muassa velvollisuuden ilmoittaa maahantuodut tavarat oikein. Tällaisessa tapauksessa yhteisön lainsäädäntöä on sovellettava, vaikka sitä ei olekaan julkaistu, kun voidaan osoittaa, että asianomainen on tosiasiallisesti ollut siitä tietoinen.

46 Tämä seikka ei kuitenkaan ole riittävä, jotta yksityistä vastaan voitaisiin vedota sellaiseen yhteisön lainsäädäntöön, jota ei ole asianmukaisesti julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

47 Sekä kansallinen tuomioistuin että eräät huomautuksensa esittäneet jäsenvaltiot ja komissio väittävät lisäksi vielä, että yksityiset hankkivat jo yleisesti tietoa yhteisön oikeussäännöistä sähköisessä muodossa, joten niiden Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaisematta jättämisestä aiheutuvia seurauksia tulisi suhteuttaa, eikä enää tule ajatella sen merkitsevän sitä, että nämä säännöt eivät ole saatavilla. Komissio lisää, että pääasiassa kysymyksessä oleva asetus julkaistiin tšekin kielellä EUR-Lex-verkkosivuilla 23.11.2003, sitten 30.4.2004 paperiversiona, joka asetettiin nähtäville julkaisutoimiston tiloissa.

48 On kuitenkin todettava, että vaikka yhteisön lainsäädäntö on tosiasiallisesti saatavilla internetissä ja yksityiset oikeussubjektit hankkivat siitä tietoja yhä useammin internetin välityksellä, kyseisen lainsäädännön saataville asettaminen tällä tavoin ei voi vastata sen asianmukaista julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä, kun yhteisön oikeudessa ei ole tätä koskevaa sääntelyä.

49 On lisäksi korostettava, että vaikka eri jäsenvaltiot ovat hyväksyneet päteväksi muodoksi sähköisen julkaisemisen, tästä julkaisemisesta on laadittu sellaisia laki- ja asetustekstejä, joissa siitä säädetään täsmällisesti ja joissa määritellään nimenomaisesti ne tapaukset, joissa tällainen julkaiseminen on pätevä. Näissä olosuhteissa yhteisöjen tuomioistuin ei tällä hetkellä voimassa olevan yhteisön oikeuden mukaan voi pitää tällaista yhteisön lainsäädännön saataville asettamisen muotoa riittävänä sen turvaamiseksi, että tähän lainsäädäntöön voidaan vedota.

50 Yhteisön asetuksen ainoa todistusvoimainen versio on tällä hetkellä voimassa olevan yhteisön oikeuden mukaan se, joka on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, joten tätä julkaisemista aikaisempaan sähköiseen versioon ei voida vedota yksityisiä vastaan, vaikka se sittemmin osoittautuisikin yhdenmukaiseksi julkaistun version kanssa.

51 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 58 artikla estää sen, että sellaiseen yhteisön lainsäädäntöön sisältyviä velvoitteita, jota ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä uuden jäsenvaltion kielellä, kun tämä kieli on unionin virallinen kieli, voitaisiin soveltaa yksityisiin tässä jäsenvaltiossa, vaikka nämä olisivat voineet muilla keinoin saada tiedon tästä lainsäädännöstä.

Toinen kysymys

52 Kansallinen tuomioistuin haluaa toisella kysymyksellään selvittää, onko se, että yksityisiä vastaan jäsenvaltiossa ei voida vedota yhteisön asetukseen, jota ei ole julkaistu tämän jäsenvaltion kielellä, tämän asetuksen tulkintaa tai pätevyyttä koskeva kysymys.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

53 Tšekin hallitus nojautuu yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja katsoo, että se, että yhteisön asetusta ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ei vaikuta asetuksen pätevyyteen ja että näin ollen tämän julkaisemisen puuttumisen vaikutusten tarkastelu koskee vain yhteisön oikeuden tulkintaa. Tšekin hallituksen mukaan yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että tällaisen asetuksen pätevyyteen ei vaikuta se, että julkaiseminen on tapahtunut asetetun määräajan päättymisen jälkeen, koska tämä viivästyminen voi vaikuttaa vain siihen ajankohtaan, josta lukien kyseistä asetusta on voitu soveltaa tai sillä on voinut olla oikeusvaikutuksia (asia 185/73, König, tuomio 29.5.1974, Kok. 1974, s. 607, 6 kohta).

54 Latvian hallitus katsoo, että se, että yhteisön asetusta, jota ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ei voida soveltaa yksityisiin, on pätevyyttä koskeva kysymys, sillä tästä soveltumattomuudesta aiheutuu käytännössä samat vaikutukset kuin siitä, että tätä asetusta ei ole olemassa. Kansallisen tuomioistuimen tulisi näin ollen käsiteltävänään olevan asian ratkaisemiseksi katsoa, että kyseistä asetusta ei ole koskaan ollut olemassa.

55 Komissio, joka nojautuu yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, katsoo, että Euroopan unionin virallisen lehden saatavuus eri jäsenvaltioissa ei vaikuta ajankohtaan, jona asetus katsotaan julkaistuksi, eikä ajankohtaan, jona se tulee voimaan (ks. vastaavasti em. asia Racke ja asia 99/78, Decker, tuomio 25.1.1979, Kok. 1979, s. 101). Tämän vuoksi se, että jokin Euroopan unionin virallisen lehden kieliversio ei ole saatavilla, ei itsessään voi vaarantaa kyseisen asetuksen pätevyyttä tai sen voimaantuloajankohtaa.

56 Komissio katsoo tämän vuoksi, että kysymys siitä, voidaanko asetukseen vedota yksityistä vastaan, kun sitä ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on yhteisön oikeuden tulkintaa koskeva kysymys.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

57 Kansallisen tuomioistuimen esittämä kysymys koskee sitä, onko asetus, jota ei ole julkaistu jonkin jäsenvaltion kielellä, pätemätön EY 254 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen, liittymisehdoista tehdyn asiakirjan 2 ja 58 artiklan ja asetuksen N:o 1 4 ja 5 artiklan valossa.

58 On riidatonta, että mainituissa määräyksissä ja säännöksissä ei aseteta ehtoja sellaisen asetuksen pätevyydelle, jota sovelletaan niissä jäsenvaltioissa, joissa se on julkaistu asianmukaisesti.

59 Lisäksi se, että tähän asetukseen ei voida vedota yksityisiä vastaan jäsenvaltiossa, jonka kielellä sitä ei ole julkaistu, ei vaikuta millään tavoin siihen, että koska asetus on osa yhteisön säännöstöä (acquis communautaire), sen säännökset sitovat asianomaista jäsenvaltiota liittymisestä lukien.

60 Tämän tuomion 57 kohdassa mainittujen määräysten ja säännösten yhdessä tulkitsemisen, sellaisena kuin se ilmenee ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta, tarkoituksena ja vaikutuksena on lykätä yhteisön asetuksessa asetettujen velvollisuuksien soveltamista yksityisiin jossakin jäsenvaltiossa siihen saakka, kunnes yksityiset voivat saada sen tietoonsa virallisella keinolla, joka on vailla epäselvyyttä.

61 Näin ollen toiseen kysymykseen on vastattava, että kun yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että yhteisön asetukseen, jota ei ole julkaistu jonkin jäsenvaltion kielellä, ei voida vedota yksityisiä vastaan tässä jäsenvaltiossa, se tulkitsee yhteisön oikeutta EY 234 artiklassa tarkoitetuin tavoin.

Kolmas kysymys

62 Kun otetaan huomioon toiseen kysymykseen annettu vastaus, tällaisen yhteisön asetuksen pätevyydestä ei ole tarpeen lausua.

Tämän tuomion vaikutusten ajallista rajoittamista koskeva vaatimus

63 Tšekin hallitus esittää, että yhteisöjen tuomioistuin rajoittaisi tuomionsa ajalliset vaikutukset siihen ajankohtaan, jolloin sen käsiteltäväksi saatetut kysymykset julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä, mutta kuitenkin siten, että tätä rajoitusta ei sovelleta kantajiin, jotka ovat jo riitauttaneet julkaisemattomien säännösten soveltamisen tai jotka ovat vaatineet tästä aiheutuneen vahingon korvaamista.

64 Se katsoo, että käsiteltävänä olevassa asiassa täyttyvät ne kaksi olennaista edellytystä, jotka ovat ratkaisevia, jotta voidaan lausua tuomion vaikutusten ajallisesta rajoittamisesta, toisin sanoen se, että asianomaiset ovat toimineet vilpittömässä mielessä, ja se, että on olemassa vakavien, ei yksinomaan taloudellisten, vaikeuksien uhka.

65 Latvian hallitus tekee samansisältöisen esityksen, mutta tämän tuomion antamisajankohdasta lukien, jotta päätöksiä, jotka on tehty vilpittömässä mielessä sellaisen yhteisön lainsäädännön perusteella, jota ei vielä ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja jota päätösten adressaatit eivät ole riitauttaneet, ei voitaisi enää asettaa kyseenalaisiksi.

66 Se katsoo, että kaikki 1.5.2004 unioniin liittyneet jäsenvaltiot ovat toimineet vilpittömässä mielessä, kun ne ovat panneet täytäntöön yhteisön sääntöjä, joita ei asianomaisena ajankohtana ollut julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Jos täytäntöönpanosta johtuvat hallinnolliset päätökset olisi tämän tuomion sisältö huomioon ottaen kumottava perusteettomina, tästä aiheutuisi suuri joukko kumoamisvaatimuksia sekä merkittäviä taloudellisia seurauksia paitsi jäsenvaltioiden, myös unionin talousarviolle.

67 Tältä osin on muistettava, että yhteisöjen tuomioistuin voi yhteisön oikeussäännön tulkintaa koskevan ennakkoratkaisupyynnön yhteydessä poikkeustapauksissa joutua yhteisön oikeusjärjestykseen olennaisesti kuuluvaa yleistä oikeusvarmuuden periaatetta soveltamalla rajoittamaan asianomaisten henkilöiden mahdollisuutta vedota oikeussääntöön, jota yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut, vilpittömässä mielessä perustettujen oikeussuhteiden pätevyyden kyseenalaistamiseksi (ks. erityisesti asia 43/75, Defrenne II, tuomio 8.4.1976, Kok. 1976, s. 455, Kok. Ep. III, s. 63, 72–75 kohta ja asia C-292/04, Meilicke ym., tuomio 6.3.2007, Kok. 2007, s. I-1835, 35 kohta).

68 Tämä oikeuskäytäntö koskee kuitenkin erilaista tapausta kuin mikä nyt on käsillä. Käsiteltävänä olevassa asiassa kysymys ei ole sellaisen yhteisöjen tuomioistuimen tuomion vaikutusten ajallisesta rajoittamisesta, joka koskee yhteisön oikeussäännön tulkintaa, vaan sellaisen tuomion vaikutusten rajoittamisesta, joka koskee itse kysymystä siitä, voidaanko jäsenvaltion alueella vedota yhteisön säädökseen. Tätä oikeuskäytäntöä ei näin ollen voida ulottaa käsiteltävänä olevaan asiaan.

69 On myös palautettava mieleen, että kun yhteisöjen tuomioistuin kumoaa asetuksen EY 231 artiklan nojalla, se voi katsoessaan sen tarpeelliseksi todeta, miltä osin kumotun asetuksen vaikutuksia on pidettävä pysyvinä.

70 Tästä seuraa, että kun säädös on lainvastainen ja kun katsotaan, että sitä ei koskaan ole ollut olemassa, yhteisöjen tuomioistuin voi EY:n perustamissopimuksen nimenomaisen määräyksen nojalla päättää, että säädös kuitenkin aikaansaa laillisesti joitakin oikeudellisia seurauksiaan.

71 Samat oikeusvarmuuden vaatimukset edellyttävät, että näin on myös kansallisten päätösten osalta, jotka on tehty sellaisten yhteisön oikeussääntöjen mukaisesti, joihin ei voida vedota tiettyjen jäsenvaltioiden alueella sen vuoksi, että niitä ei ole asianmukaisesti julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä asianomaisten

valtioiden virallisella kielellä, lukuun ottamatta sellaisia näistä päätöksistä, joihin on haettu muutosta hallinto- tai tuomioistuinmenettelyssä tämän tuomion antamisajankohtana.

72 Asianomaisilla jäsenvaltioilla ei näin ollen ole yhteisön oikeuden nojalla velvollisuutta asettaa kyseenalaiseksi tällaisten sääntöjen perusteella annettuja hallintopäätöksiä tai tuomioistuinratkaisuja, kun niistä on sovellettavien kansallisten sääntöjen nojalla tullut lopullisia.

73 Yhteisön oikeuden mukaan toisin on vain sellaisissa poikkeustapauksissa, joissa tämän tuomion 71 kohdassa mainittujen sääntöjen perusteella on toteutettu hallinnollisia toimenpiteitä tai annettu tuomioistuinratkaisuja, erityisesti rangaistusluonteisia, jotka loukkaavat perusoikeuksia, minkä toteaminen on näissä rajoissa toimivaltaisten kansallisten tuomioistuinten tehtävänä.

Oikeudenkäyntikulut

74 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan 58 artikla estää sen, että sellaiseen yhteisön lainsäädäntöön sisältyviä velvoitteita, jota ei ole julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä uuden jäsenvaltion kielellä, kun tämä kieli on Euroopan unionin virallinen kieli, voitaisiin soveltaa yksityisiin tässä jäsenvaltiossa, vaikka nämä olisivat voineet muilla keinoin saada tiedon tästä lainsäädännöstä.**

2) **Kun yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että yhteisön asetukseen, jota ei ole julkaistu jonkin jäsenvaltion kielellä, ei voida vedota yksityisiä vastaan tässä jäsenvaltiossa, se tulkitsee yhteisön oikeutta EY 234 artiklassa tarkoitetuin tavoin.**

Allekirjoitukset